

РЕЗЮМЕТА

*на поместените статии
и други по-важни материали*

В ПО-ГОЛЯМА СВОБОДА

Кофи Анан, Генерален секретар на ООН

Доклад под горното заглавие е подгответ на базата на све експертни проучвания за реформи в дейността на ООН през 2004 г. В него авторът посочва основните насоки за дейността на ООН в съкратени срокове (2005-2006 г.) поради очакваното изтичане на мандата му. В тях той конкретизира пътищата, по които ще се работи за постигане на генералните цели (двойно намаляване на бедността и др.) Те са обобщени като „национални стратегии“ за развиващите се страни. Ударение се поставя върху показателя 0.7% от БОП като помощ за развитието, борбата с болестите, екологичната устойчивост, предотвратяването на „катастрофалния тероризъм“ (5 принципа), неразпространение на оръжия за масово унищожение, разработка на нови принципи за употреба на сила от Съвета за сигурност.

ООН: ГРАНИЦИТЕ НА СВЕТОВНАТА ПОЛИТИКА

Клаус Бринкбоймер, Георг Масколо

Аналитично-публицистичен материал, критично оценяващ постиженията и недостатъците на Организацията на обединените нации. Основно внимание се обръща на трудностите, които организацията среща в основната си мисия – запазване-

то на мира и сигурността в света. Авторите посочват падането на престижа и поради архаични механизми и липса на политическа воля на страните-членки. Критичните коментари са от позициите на германската политика, неудовлетворена от привилегированото положение на 5-те велики сили – постоянни членки на Съвета за сигурност. Не е подмината и темата за корупцията, като елемент от неефективността и необходимостта от промени.

МЕДИИТЕ В УСЛОВИЯТА НА СЕГАЩНИЯ СВЕТОВЕН РЕД

Доц.д-р Петранка Филева

Статията съдържа задълбочен анализ на ролята на медиите в икономическия и обществен живот на съвременния глобализиращ се свят. Направен е баланс между позитивните и негативните ефекти от начина, по който те изпълняват своите функции, и по-специално връзката им с властовите и финансово-финансовите механизми на обществото. Крайният извод е че те заемат важно място на политическата и обществена сцена, защото обезпечават гражданското участие в защитата на личните и обществените интереси.

БАЛКАНИТЕ И НАТО В ЗОРАТА НА МИЛЕНИУМА

Доц.д-р Стоян Бараков

Статията е написана под формата на есе, в която авторът, опирачки се на значителен научен апарат, разглежда съвременната роля на НАТО в Югоизточна Европа и България в частност. Той използва преди всичко аналогии с предишни и сегашни оценки, търсейки тяхната рационала за един по дълъг исторически период – над 50 години. Като отбелязва редица обективно-исторически елементи за създаването и съществуването на тази военнополитическа организация, той посочва и редица митове, обслужващи заинтересованите сили. Използвайки различни изразни форми, като метафори, аллегории и даже лирични отклонения, той прави обобщението за една нова

действителност, противоречаща на каноните на атлантизма и неговата днешна апологетика.

НОВА ДОКТРИНА ЗА ЕВРОАЗИЯ

Игор Панарин

Известният руски геополитик представя своя дискусионен материал в едър щрих, без детайлна документална обосновка, което не пречи той да бъде възприет като смела и реална хипотеза. Основното в него е историческата близост между Русия, славянството и азиатските народи, които са в състояние да обединят материоковото пространство да се противопоставят на външни неоимперски завоевателски култури. В този смисъл идеите на Панарин в немалка степен кореспондират със „Сблъсъка на цивилизациите“ на Хънтингтън.

МАКЕДОНСКИЯТ ВЪПРОС ДНЕС: АМЕРИКАНСКАТА ГЛЕДНА ТОЧКА

Дънкан Пери

Под това малко претенциозно заглавие американският публицист, анализатор и разузнавач се опитва да очертае новото централно място на македонския проблем при кардиналната промяна настъпила в международната система след 1989 г. Идеята е, че македонците са славяни, придобили собствена национална идентичност до голяма степен поради стремежа на съседите им да я оспорят. В редица случаи той допуска, че българският елемент е преобладавал исторически, но на съвременния етап реалността е друга. Периодът, в която е писан материалът – изразяващ и днес принципното американско разбиране – не отчита редица съвременни промени и процеси, които всъщност са в духа на тезите му.

**ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА
– НЕОБХОДИМО УСЛОВИЕ ЗА РЕГИОНАЛНА
СТАБИЛНОСТ?**

Гергана Кресналийска

Авторката отделя доста място на анализа на самото понятие „гражданско общество“ и позициите на различни авторитетни специалисти по този въпрос. Тя обосновано констатира „недостатъчността“ на такова общество в балканските държави, и я свързва, наистина без достатъчно доказателствен материал, с различните проблеми на балканската политическа сцена през последните десетилетия.

**БЪЛГАРО-РУСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ НА НАЙ-ВИСОКО
РАВНИЩЕ 2003–2004 Г.**

Йоанна Чорева

Приведен е значителен познавателен и друг фактически материал за проведените срещи и разговори между президентите на двете страни през указания период. Направени са обективни изводи за перспективния характер на постигнатите договорености. От полза би било да се проведат и някои аналогии с предишни етапи през последните 15 години, за да се направят практически изводи за дългосрочните ефекти от подобен диалог.

**„ЦИГАНСКИЯТ ПРОБЛЕМ“ И НАЦИОНАЛНАТА
СИГУРНОСТ НА БЪЛГАРИЯ**

Д-р Красимир Клисаров

Краткото изследване е до-голяма степен мотивирано от нашумелия напоследък обществен дебат за малцинствения проблем в България, повдигнат от „Атака“ и други политически сили. Авторът прави заключението, че както и други аспекти на социалния живот на страната, така и ромският проблем е зареден с противоречия, които могат да предизвикат

сътресения. Главното в тях не е никакъв етнически антагонизъм и несъвместимост, а сътресенията, които изпитват различните слоеве на населението от твърде неравния преход и неговите несправедливости. Наред с това са отразени и редица специфики – исторически, характерологични и др. които допринасят за усложняване на проблема.

УБИЙСТВОТО НА ПРЕЗИДЕНТА КЕНЕДИ КАТО ПРОБЛЕМ НА СЪВЕТСКО-АМЕРИКАНСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

В подхраните четири шифрограми между съветското посолство във Вашингтон и Центъра през 23–30 ноември 1963 г. са изложени съветските колебания дали да се информират САЩ за „съветското минало“ на убиеца на Кенеди. След като това е направено, се съобщава за благоприятната американска реакция. Прави се изводът, че фактически се потвърждава съветската и международно-обществена оценка за убийството.

Summaries of published articles and other important materials

IN GREATER FREEDOM

Kofi Annan, Secretary-General of the United Nations

A report with this title was done on the basis of two expert studies on the reforms in the United Nations' activity during the year 2004. The author outlines the principal trends in the activity of UN in a shorter period (2005–2006) considering the coming end of his term of office. He specifies the means through which aims of primal importance are to be achieved (double decrease of poverty, for ex.). These are viewed as "national strategies". The author emphasizes on the GMP 0.7% index as a helping mean of combating diseases, development, ecological stability, averting "the catastrophic terrorism" (5 principles), non-proliferation of weapons of mass destruction, and developing new principles for use of force by the Security Council.

UNITED NATIONS: THE LIMITS OF WORLD POLITICS

Klaus Brinkboimer, Georg Mas collo

This analytic-journalistic paper is aiming at critically evaluating the achievements and the disadvantages of the United Nations Organization. Emphasis is laid on the obstacles the Organization faces while carrying out its most important mission, i.e. safeguarding world peace and security. What they consider a main reason for the decline of the Organization's prestige are the archaic mechanisms and the lack of political will of the member countries. Being unsatisfied by the privileged position given to the five great powers – permanent members of the Security Council – the authors still try to justify it from the German's political point of view. One more topic has been tackled — the one dealing with corruption that hinders efficiency and the need of changes.

THE MEDIAS UNDER THE CONDITIONS OF TODAY'S WORLD ORDER

Associate Prof. Dr. Petranka Fileva

The paper represents a profound analysis of the medias' role in economic and social life under the conditions of today's globalized world. Both the positive and the negative effects of their function have been considered, and specifically the way they relate to the society's power and financial mechanisms. The author's final conclusion is that the medias are granted a central role on both the political and social stage because they provide the citizens with the opportunity to take part in the process of protecting their private and social interests.

THE BALKANS AND NATO AT BREAK OF THE MILLENIUM

Assoc. Prof. Dr. Stoyan Barakov

The paper bears the characteristics of a political essay, in which the author, by using a substantial number of scientific sources, analyzes the contemporary role of NATO in Southeastern Europe and in Bulgaria in particular. He makes the best use of analogies with formal and current opinions, thus trying to place those in a larger time span – over 50 years. By mentioning a number of objective historical circumstances which led to the founding and the further existence of this military-political organization, he reveals those myths that have been serving the interests of the nations involved. The author brings into play many means of expression such as metaphors, allegories and even some lyrical digressions. He summarizes the elements that shape a new reality that is in conflict with the fundamental Atlantic ideas and apologetics.

NEW DOCTRINE OF EUROASIA

Igor Panirin

Although the prominent Russian expert in geopolitics gives a general outline of the problem in question, the paper can still be considered a brave and realistic hypothesis. The emphasis is laid on the historical proximity among Russia, the Slavic and the Asian peoples, which are in stand to come together in order to confront the outside

neo-imperial aggressive cultures. In this sense, Panirin's ideas correspond a great deal to Huntington's "Clash of Civilizations".

THE MACEDONIAN PROBLEM TODAY: THE AMERICAN POINT OF VIEW

Duncan Perry

Under this seemingly pretentious title, the American publicist, analyst and intelligent agent is trying to sketch out the new central position the Macedonia problem has taken after the cardinal political shift in the international system in the years after 1989. The author claims that the Macedonians are Slavs who acquired a national identity mostly because of the constant attempts of the neighboring countries to dispute their right of having one. He does agree that in many cases the Bulgarian element prevailed throughout history, but the situation nowadays is quite different. Because of the timing in which the paper was written (although even today it reveals the genuinely positive attitude of the Americans) the paper does not reflect some current changes and processes, which are actually in the spirit of the author's theory.

CIVIL SOCIETY IN SOUTHEASTERN EUROPE – A PREREQUISITE FOR REGIONAL STABILITY

Gergana Kresnalijska

The author devotes quite a lot of space to the analysis of the very term "civil society" and to the opinion given by various prominent experts. She states the "inadequacy" of such societies in the Balkan countries, and despite the fact that she is not producing enough evidence, she is trying to relate it to a range of problems that have been taking place on the Balkan political stage in the last couple of years.

BULGARIAN-RUSSIAN RELATIONS AT A HIGH LEVEL

Joanna Choreva

The author has produced a considerable number of informative and factual materials regarding the meetings and summit talks between the presidents of the two countries in the course of the given

period. Some objective conclusions about the perspectives resulting from the agreements achieved have been drawn. It is recommendable that the author provide some analogies with previous stages from the last 15 years, so that practical assumptions about the long-lasting effects of such a high-level dialogue should be made.

"THE GYPSY PROBLEM" AND BULGARIA'S NATIONAL SECURITY

Dr. Krasimir Klisarov

This short study is motivated to a certain degree by the current rigorous debate on the minority problem in Bulgaria, a problem which has been initially raised by *Ataka* and some other political forces. The author concludes that along with some other aspects of the social life in the country, the gypsy problem too is charged with contradictions, which can easily lead to confrontations. What is of crucial importance about those contradictions is not some ethnical antagonism and incompatibility, but the social cataclysms, caused by the erratic character of the transition and the iniquitous deeds, to which various strata of societies were exposed. The author accentuates on a number of specific features – historical, psychological, etc., which further contribute to the aggravation of the problem.

THE ASSASSINATION OF PRESIDENT KENNEDY AS A PROBLEM OF SOVIET-AMERICAN RELATIONS

(Archive)

In the three selected cipher messages exchanged between the Soviet embassy in Washington D.C. and the Center in the period 23-30 November 1963, one can see how the Soviets hesitate whether to inform the USA about "the Soviet's past" of Kennedy's assassin. After having done so, a favorable American reaction followed, in which the Soviet analysts see a confirmation of their assessment of the event.

Sommaire

*des articles publiés et
d'autres documents importants*

DANS UNE LIBERTE PLUS GRANDE *Kofi Annan, Secrétaire général de l'ONU*

Un rapport ainsi intitulé a été préparé sur la base de deux recherches d'experts en vue de réformer l'activité de l'ONU en 2004. L'auteur y indique les directions principales pour l'activité de l'ONU dans des délais raccourcis /2005–2006/ en attendant l'expiration de son mandat. Les chemins à poursuivre sont ainsi concrétisés pour atteindre les objectifs généraux /double diminution de la pauvreté etc./ Ces directions sont généralisées comme « stratégies nationales» pour les pays en développement. L'accent est mis sur le critère de 0.7% du PNB consacré à l'aide au développement, à la lutte contre les maladies, à la stabilité écologique, à la préservation du «terrorisme catastrophique » /5 principes/, à la non-diffusion d'armes de destruction de masse, à l'élaboration de nouveaux principes de recours à la force par le Conseil de sécurité.

L'ONU: LES LIMITES DE LA POLITIQUE MONDIALE *Klaus Brinkbäumer, Georg Mascolo*

Un article d'analyse politique qui donne une évaluation critique des succès et des défauts de l'Organisation des Nations Unies. L'attention se fixe particulièrement sur les difficultés auxquelles l'organisation fait face dans sa mission principale: le maintien de la paix et de la sécurité dans le monde. Les auteurs indiquent la baisse

de son prestige entraînée par les mécanismes archaïques et l'absence de volonté politique des pays membres. La position de la politique allemande est à l'origine des commentaires critiques, son mécontentement provenant de la situation privilégiée des cinq grandes forces, membres permanents du Conseil de sécurité. Le thème de la corruption est également abordé, celle-ci évoquant l'absence d'efficacité et la nécessité de changements.

LES MEDIAS DANS LES CONDITIONS DE L'ORDRE MONDIAL CONTEMPORAIN

Dr. Petranka Fileva, Maître de conférences

L'article contient une analyse approfondie du rôle des médias dans la vie économique et sociale du monde contemporain globalisant. Les effets positifs et négatifs de la manière dont ils remplissent leurs fonctions sont évalués et en particulier, leur relation avec les mécanismes sociaux des pouvoirs et des finances. La conclusion finale met en valeur leur importance sur la scène politique et sociale grâce à leur capacité d'assurer la participation civile à la défense des intérêts personnels et sociaux.

LES BALKANS ET L'OTAN A L'AUBE DU NOUVEAU MILLENAIRE

Dr. Stoyan Barakov, Maître de conférences

L'article est écrit sous forme d'un essai dans lequel l'auteur, s'appuyant sur un matériel scientifique important, étudie le rôle contemporain de l'OTAN en Europe du Sud-Est et particulièrement en Bulgarie. Il évoque surtout des analogies à certaines évaluations du passé et du présent à la recherche de leur actualité au cours d'une période historique durant plus de 50 ans. Tout en mentionnant de nombreux éléments d'objectivité historique relatifs à la création et l'existence de cette organisation politique et militaire, il indique plusieurs mythes dont se servent les forces intéressées. Utilisant différentes formes d'expression comme métaphores, allégories et

même digressions lyriques, il fait le bilan d'une nouvelle réalité contraire aux canons de l'atlantisme et de son apologie actuelle.

NOUVELLE DOCTRINE POUR L'EURASIE

Igor Panarin

Le géopoliticien russe présente son article d'ample discussion privée d'appui documentaire détaillé, ce qui n'empêche pas sa perception en tant qu'hypothèse audacieuse et réelle. L'essentiel y consiste dans la proximité historique entre la Russie, les peuples slaves et asiatiques capables de réunir l'espace des continents et de s'opposer aux cultures extérieures d'invasion néo-impérialiste. Ainsi, les idées de Panarin correspondent-elles, dans une grande mesure, au « Choc des civilisations » de Huntington.

LA QUESTION MACEDONIENNE AUJOURD'HUI: LA VISION AMERICAINE

Duncan Perry

Sous ce titre un peu prétentieux le publiciste, analyseur et investigateur américain essaie de dessiner la nouvelle place centrale du problème macédonien suite au changement cardinal intervenu dans le système international après 1989. L'idée réside en ce que les Macédoniens sont des Slaves ayant acquis une propre identité nationale en grande partie à cause de l'aspiration de leurs voisins à la leur contester. Dans de nombreux cas, il admet que l'élément bulgare a prédominé historiquement mais la réalité en diffère à l'étape actuelle. La période dont date l'article reflétant même aujourd'hui la position américaine de principe, ne prend pas en considération de nombreux changements et processus actuels qui, pourtant, suivent l'esprit de ses thèses.

LA SOCIETE CIVILE EN EUROPE DU SUD-EST – CONDITION NECESSAIRE A LA STABILITE REGIONALE ?

Guergana Kresnaliyska

L'auteur consacre une partie importante à analyser l'essence de la notion de société civile et les positions de différents spécialistes reconnus en la matière. Elle constate d'une manière argumentée « la carence » d'une telle société dans les pays balkaniques en la reliant, en effet sans preuves suffisantes, aux différents problèmes sur la scène politique des Balkans au cours des dernières décennies.

LES RELATIONS ENTRE LA BULGARIE ET LA RUSSIE DE PLUS HAUT NIVEAU 2003–2004

Yoanna Tchoreva

Une documentation importante comportant des faits et d'autres informations présente les rencontres et entretiens entre les présidents des deux pays qui ont eu lieu pendant la période mentionnée. Des conclusions objectives découvrent le caractère prometteur des conventions établies. Il serait également utile de faire certaines analogies à des étapes passées des 15 dernières années pour déduire des conclusions pratiques en vue des résultats d'un dialogue pareil à long terme.

« LE PROBLEME DES TZIGANES » ET LA SECURITE NATIONALE DE LA BULGARIE

Dr. Krassimir Klissarov

La brève analyse est motivée en grande partie par le débat sur le problème des minorités en Bulgarie soulevé par la coalition «Attaque» et d'autres forces politiques. L'auteur conclut que le problème des tziganes, tout comme d'autres aspects de la vie sociale du pays, est chargé de contradictions capables de provoquer des bouleversements. Leur essence ne concerne pas un certain antagonisme et l'incompatibilité ethnique mais les bouleversements sentis par les différentes couches de la population à cause de la

transition assez irrégulière et de ses injustices. Parallèlement à cela sont énoncés de nombreuses spécificités d'ordre historique, caractérologique et d'autres qui compliquent davantage le problème.

L'ASSASSINAT DU PRESIDENT KENNEDY COMME PROBLEME POUR LES RELATIONS ENTRE L'UNION SOVIETIQUE ET LES ETATS-UNIS

Les trois cryptogrammes choisis, échangés entre l'Ambassade soviétique à Washington et le Centre du 23 au 30 novembre 1963 font découvrir les hésitations soviétiques à informer les Etats-Unis du «passé soviétique» de l'assassin de Kennedy. Ceci étant fait, la réaction américaine favorable est annoncée. Il s'ensuit qu'en effet, l'appréciation soviétique de l'assassinat et celle de la société internationale se voit confirmée.